Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — $3.50; 3 mėnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei— $4.50

No. 163. Telephone: Stagg 3878. Brooklyn., N. Y., Subata, 9 Liepos (July), 1921 Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

SACCO PASAKOJA TEISMUI, KODEL JIS NEMYLI ŠIOS ŠALIES TVARKOS

Kol Buvau Negyvenęs, Maniau, Kad Čia Yra Laisvė, Bet Atvykęs Pamačiau Ką Kitą

Jis netiki į karus, kurie vedami del kapitalistų reikalų.

Buvo pabėgęs į Meksiką.

Dedham, Mass. — 8 d. liepos. — Sacco ir Vanzetti bylos nagrinėjimas eina prie galo. Kaltintojai visai nutolo nuo dalyko. Pradėjo kvosti kaltinamuosius apie jų laikymąsi karo metu, apie pažvalgas, apie jų politinį veikimą šiame krašte. Tas ir rodo, jog kaltintojams yra svarbu sužinoti tik šių asmenų įsitikinimus ir, politiniais jų darbais remiantis, bausti juos.

Kaltinamieji be jokio rūpesnio pasakoja viską, ką jie yra veikę. Vakar buvo klausinėtas Sacco, kaltinamas nužudyme tūlos kompanijos iždininko, Braintree. Jis [illegible] ir jo draugas, Vanzetti, [illegible]niai, be nervų įtempimo, sakė teismui, kodel jis kovojąs prieš šios šalies tvarką ir kodel jis neinąs kautis imperialistinin karan.

Jis sakė, kad sykiu su Vanzetti ir dar penkiais asmenimis, 1917 metais, kuomet ši šalis registravo jaunus vyrus siuntimui Francijon, išbėgo Meksikon. Jis tai darė todel, kad buvo priešingas imperialistiniams karams. "Aš atlikau karžygišką darbą, pasišalindamas nuo karo", sakė jis.

Vėliau jis išrodinėjo, kodel jis nemyli šios šalies tvarkos.

Kuomet kaltintojas užklausė jo, ką reiškia pirmesnis pasakymas, kad jis mylėjęs šią šalį, Sacco atkirto:

"Kuomet gyvenau Italijoj, aš buvau įsivaizdinęs, jog ši šalis yra laisva, bet, kuomet atvykau čion, pamačiau, jog klydau".

Ir tuojau jis priminė vieną vyrą, kuris buvo socialistas, neapkenčiamas kapitalistų klesos, tapo įkištas kalėjiman ir ten mirtį gavo. Taipgi išrodinėjo darbininkų vargus. Paklaustas, kodel jis prieštaraująs karui, Sacco atsakė:

"Todel esu priešingas karui, kad iš jo nauda yra tik milionieriams, bet ne šaliai".

Prokuroras darė dažnus pertraukinėjimus Sacco kalbos, bet tas neatsiliepė į kaltinamojo nervus. Jis viską kirto vyriškai.

NACIONALISTAI REIKALAUJA, KAD SULTONAS TRAUKTŲSI ŠALIN.

Šis sutinka, bet nenori užleisti vietos princui Meddžidui.

True translation filed with the Postmaster at Brooklyn, N. Y., on July 8, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Athenai, Grekija, 8 d. liepos. — Turkijos nacionalistų valdžia Angoroje, pasak Konstantinopolio davinių, reikalauja, idant Turkijos sultonas, Mahometas VI, apleistų tą vietą.

Pastarasis sutikęs pasitraukti iš sultono vietos, bet reikalaująs, idant jos neužimtų princas Abdul Meddžidas, kuris priklauso prie nacionalistų ir kuriam, ištikrųjų, išpuola užimti toji vieta.

TAMPICO MIESTE BEDARBIŲ ARMIJA AUGA.

Darbininkai kreipsis į Obregoną, reikalaudami pašelpos.

Mexico City, 6 d. liepos.— Darbininkų padėtis Tampico miesto apielinkėje pasidarė labai įtempta. Apie 25,000 bedarbių randasi. To pasekme yra nelabai seniai sulaikymas operuoti aliejaus šaltinių.

Darbininkai formuoja pasiuntinybę pas prezidentą, kur jie reikalaus pagelbos. Valdžia susirūpinusi šiuo incidentu.

(Ačiu bedarbei, Jungtinių Valstijų valdžia pasiuntė du kariniu laivu į virš minėtą miestą. Tie laivai saugos Amerikos kapitalistų savastį, aliejaus šaltinius, kad darbininkai nepradėtų konfiskuoti. Red.)

BERLYNUI GRĘSIA GENERALIS STREIKAS

Berlynas, 8 d. liepos. -- Šiam miestui gręsia generalis streikas. Miesto valdomosios žemės darbininkai sustreikavo jau keletas savaičių tam atgal.Bet jie mato, kad streiko nelaimės be kitų darbininkų pagelbos. Berlyno miesto darbininkai nusprendė eiti jiems pagelbon.

Pasak komunistų organo, "Raudonosios Vėliavos", didžiojo Berlyno gatvekarių ir jiegos gaminimo darbininkai jau pasirįžę eiti gelbėti savo draugams. Esą, jau daugiau kai trečdalis darbininkų stoją už skelbimą generalio streiko.

SUKILO AMERIKOS LAIVO ĮGULA.

Neapolis, Italija, 7 d. liepos. — Laike garlaivio "Pocahontas" kelionės čion, kuris išplaukė iš New Yorko 23 d. gegužės, sukilo jo įgula. Jūreiviai buvo atsisakę taisyti sugedusias laivo mašinerijas. Galop vokiečiai pasažieriai apsiėmė tai atlikti, ir tokiu būdu laivas pribuvo šin miestan.

"Pocahontas" yra Amerikos kompanijų savastimi.

AMERIKOS LAIVAS NUSKENDO JUODOJOJ JŪROJ.

Jis užplaukė ant minos.

Washingtonas, 8 d. liepos. — Amerikos laivas, "Mopang", plaukiojantis Juodojoj Jūroj, Burgas prieplaukoj, užkliudė miną ir, į penkias minutas nuskendo. Tas atsitiko 5 d. liepos. Žuvo ir gyvasčių.

Žuvusio laivo savininkai, Export Stamship Co., iš New Yorko, gaus atlyginimą iš apdraudos kompanijos. Laivas buvo 5,000 tonų.

WRANGELIEČIAI GABENAMI Į TOLIMUOSIUS RYTUS

Vladivostoko daviniai sako, ruošiama transportacija.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on July 8, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Tokio, Japonija, 8 d. liepos. — Vladivostoko žinios, atėjusios Kokusai žinių agentūrai, skelbia, kad Vladivostoko dabartinė valdžia ruošia transportaciją parsigabenimui wrangeliečių, kovojusiųjų su bolševikais pietinėje Rusijoje pernai. Pranešimas sako, kad šios informacijos yra teisingos, bet jis netvirtina, ar japonų valdininkai leis dabartinei Vladivostoko valdžiai gabenti wrangeliečius.

Vladivostokas, 7 d. liepos. — Kazokų konferencija, besitęsianti rytiniame Sibire, nutarė atimti iš Semionovo "hetmano" titulą. Tas padaryta delei to generolo veikimų prieš kazokų norus ir delei to, kad jis įsakė areštuoti keletą kazokų.

NUŽŪDYTAS ADVOKATAS.

Jis, sakoma, buvęs aršus aidoblistų kalintojas.

Great Bend, Kansas, 8 d. liepos. — Arthur C. Banta, 35 metų advokatas, gyvenantis šiame miestelyj, vakar tapo nušautas girioje, trys mylios nuo šio miestelio. Jis yra pasižymėjęs smerkimu aidoblistų .

Manoma, kad jį kažin kas nudėjo kerštu.

MEKSIKA JAU SUSIRŪPINO

Ypač po to, kuomet pamatė, kad ir Britanijos valdžia siųs savo laivus saugojimui kapitalistų savasties.

Šalis jaučia, kad svetimi kapitalistai baigia vergti.

Mexico City, 8 d. liepos.— Meksikos valdžia ir visuomenė jau pradeda rūpintis, kas bus daryta su besiveržiančiais svetimų valstybių laivais į jos prieplaukas. Vakar buvo skelbiama, "kad jai tas nebaisu", bet, ištikrųjų, tai buvo tik visuomenės akių muilinimas, kad ši nepradėtų labiau protauti ir nors sykį apsivalytų nuo svetimų kapitalistų jungo.

Laikraštis "Excelsior", kalbėdamas apie Jungtinių Valstijų ir Britanijos kapitalistų žygius, sako, ar neatsimename, kas atsitiko, kuomet laivas "Maine" įsiveržė į Kiubos vandenius?

Britanijos valdžia įsakė savo dviem laivam, esantiem Honduras vandenyse, plaukti į Tampico prieplauką.

Jungtinių Valstijų karinis laivas, "Sacramento", jau įplaukė į Tampico prieplauką, kur sukėlė daug neramumų.

Tuojaus pribus ir "Clevelandas".

Tampico mieste auga panika. Pereitą naktį ten buvo tamsu, nes, stokuojan kūro, šviesos aparatai sustojo veikę.

Taipgi laikraščiai sulaikyti spausdinti.

Žmonės, vieni prislėgti bedarbės, vargo, kiti persiėmę neapykanta prieš neprašytuosius svečius, susidemoralizavę.

DRG. MALONE PALIUOSUOTAS.

Anglijos parlamento narys draugas L'Estrange Malone, kuris jau parlamente būdamas įstojo Komunistų Partijon ir kuris už prieškapitalistinę kalbą buvo nusiųstas šešiems mėnesiams kalėjiman, jau paliuosuotas ir šiomis dienomis apsivedė su panele Leah Kay.

Linkime laimingo gyvenimo ir dar daugiau energijos pasiliuosavimo darbui.

SOCIALBURŽUJŲ GALVA VYKSTA EUROPON.

Ponas Hillquitas, amerikiečiams žinomas "socialistas", sakosi matysis su Ebertu ir kitais kolegomis.

New Yorkas, 8 d. liepos.— Šiomis dienomis išvyko Europon Morris Hillquitas, Amerikos socialburžujų dievaitis. Jis sakė, važiuojąs matytis su Kautskiu, Tarybinės Rusijos dideliu neprietelium ir Vokietijos centrininkų galva. Taipgi kalbėsis su kruvinuoju Ebertu, Vokietijos prezidentu, ir kitais žymiais savo kolegomis.

SOCIAL-IŠDAVIKŲ AUKOS.

Sekmėje kovo mėnesio sukilimų Vokietijoj, iki birželio 4 d. socialistiniai buržuazijos liokajai nuteisė:

352 apskųstuosius 1235 metus katorgon; 491 apskųstuosius 654 metus ir 4 mėnesius kalėjiman; 8 apskųstuosius amžinon katorgon; ir 4 nužūdymui.

ANGLIJOJ GIEDRA KEPINA JAVUS.

Sakoma ,tas labai pakels maisto kainas.

Londonas, 8 d. liepos. — Britanijos salose viešpatauja giedra, kuri varo nemažai baimės šios šalies gyventojams, nes delei to kenčia javai. Nuo pereito sausio mėnesio iki šiol dar nebūta geresnio lietaus. Vyrai ypač susirūpinę, manydami, kad alus pabrangs, arba ir visai stokuos, kuomet lietus išdžiovins miežius ir kitus dalykus, naudojamus tam gėralui.

RODO SAVO TAMSUMĄ.

Londonas, 8 d. liepos. — Šios šalies gelžkelių są-ga (unija) buvo svarsčiusi išmetimą iš centralinės valdybos socialburžujaus J. H. Thomas, kuris nelabai seniai pridarė daug žalos Anglijos darbininkų judėjimui, sumindžiodamas jų geismus delei generalio streiko. Buvo įnešta rezoliucija, reikalaujanti vyti laukan jį iš unijos, bet, deja, rezoliucija didžiuma balsų tapo atmesta.

BURLESQUE TEATRUOSE LOŠ NEUNIJISTAI AKTORIAI.

New Yorkas, 8 d. liepos. — Kiekvienas burlesque (pigių juokų) teatras Jungt. Valstijose, pradedant su sekančiu sezonu, priimdinės neunijistus aktorius. Taip tapo nuspręsta American Burlesque Circuit board direktorių šiame mieste.

Reiškia, ne tik fabrikų viešpačiai bjauriai kaujasi prieš unijas, bet ir teatrų savininkai joms griežtai prieštarauja.

AUGIMAS IMPORTO IŠ TURKIJOS.

Maskva. — Importas iš Turkijos auga. Daugelis kontraktų ant pristatymo anglių ir sutirštinto (condensed) pieno jau padaryta.

PROFESINIŲ SĄJUNGŲ INTERNACIONALO KONGRESAS JAU PRASIDĖJO

Dalyvauja 220 Delegatų, Atstovaujančių 17 Milionų Organizuotų Proletarių

Maskva, 4 d. liepos. — (Suvėluota). — Profesinių Sąjungų Internacionalo Kongresas atsidarė čionai vakar. Jame dalyvauja 220 delegatų, atstovaujančių 17, 000,000 pasaulio organizuotų alginių vergų.

Atidarant kongresą, pirmininkas Lozovskis žymėjo, kad šio Internacionalo taryba laike savo vienuolikos mėnesių gyvavimo spėjo suorganizuoti pasaulio revoliucinius darbininkus ir patapti dideliu konkurentu Amsterdamo geltonųjų unijų Internacionalė. Šis pirmas kongresas, sakė Lozovskis, įjiegs pastatyti Profesinių Sąjungų Tarptautinę visų pasaulio proletarių tvirtove, neatsižvelgiant į visas kliūtis.

Britanijos organizuotų darbininkų delegatas Mann įrodinėjo, kad tos šalies proletarijai meta šalin bendrąjį darbavimąsi su buržuazija ir eina revoliucinėn klesų kovon.

Francijos, Amerikos, Vokietijos, Austrijos, Vengrijos, Italijos ir kitų šalių darbininkų atstovai reiškė tą faktą, kad alginiai vergai labai susidomėję raudonųjų unijų Internacionalu.

Patvarkymas Tarybų valdžios, kad darbininkams būtų mokama jų pačių išdirbtais dalykais, padidino išdirbimą, ypatingai namų rakandų reikmenyse. Darbininkai mainosi išdirbinius su valstiečiais.

Keletas lenkų pirklių pribuvo Volinijon, kur tariasi su užrubežinių prekybos reikalų komisariatu.

Azerbaidžiano respublikos užrubežinių prekybos reikalų komisariatas padarė prekybinę sutartį su Italija, kuria Italija žada pristatyti tai respublikai medicininių reikmenų, automobilių, žemdirbystės mašinų. Azarbaidžiano respublika mainais duos tabako. Dalis prekių jau atgabenta į Suchumą.

Maskvos komunos pirmininkas Budejievas sugrįžo iš Turkestano ir Bucharos. Jis ten padarė sutarčių apsimainymui prekėmis su Maskva, Petrogradu ir kitais revoliuciniais Rusijos didmiesčiais.

13,000 LAIVŲ BUDAVOTOJŲ STREIKUOJA JAPONIJOJ.

Kobe, Japonija, 8 d. liepos. — Trylika tūkstančių Kawasaki laivų budavojimo įstaigos, esančios šiame mieste, darbininkų sustreikavo vakar. Jie reikalauja didinti mokestis.

Valdžia šaukia policiją "tvarkos darymui".

Kitose industrijose darbininkai irgi ruošiasi eiti streikan.

SUSIKIRTO LLOYD GEORGE SU CECIL'U.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on July 8, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Londonas, 8 d. liepos. — Vakar atstovų bute įvyko smarkus susirėmimas tarpe Lloyd George, Britanijos ministerių pirmininko, ir lordo Cecil. Premjeras skundėsi, kad Cecil'as apkaltinęs jį neteisingame užsipuolime ant šalies darbininkų kritingiausiame momente, būtent, pradžioje angliakasių streiko.

Iškilo triukšmas. Ministerių pirmininkas pasiuntė atnešti jo kalbos kopiją. Iki pasiuntinys sugrįžo, Lloyd George, teisindamasis, sakė, jis nesmerkęs visų darbininkų, bet tik socialistus. Reikalavo, kad lordas atšauktų savo primetimus, bet pastarasis atsisakė. Atstovų bute tūli nariai pradėjo rėkti: "Atšauk!". Pagaliaus, tas reikalas taip ir užsibaigė.

BELGIJOS DARBININKAI RAUSTA.

Gegužės 29 d. Brusselyj įvyko kairiojo darbininkų partijos sparno kongresas, kuriame 713 balsų prieš 35 tapo priimta rezoliucija, iš reiškianti prižadėjimą veikti bendrai su seniai egzistuojančia Komunistų Partija, kurios nors narių [illegible]žai, bet principai komunistiniai. Taip pat prižadėjo veikti kuoartimiausiam sąryšyj su Kom. Internacionalu.

Taigi, tas reiškia, kad didžiuma Belgijos organizuotų darbininkų eis išvien su komunist. ir Vanderveldės typo social-išdavikam tarpe jų vietos nebus.

Tasai kairysis sparnas iki šiolei vadinosi "Išnaudojamųjų Draugai" ir leido laikraštį "L'Exploite" ("Išnaudojamasis").

Komunistų Partijos organas buvo "Ouvrier Communiste' ("Komunistas Darbininkas"). Dabar gal bus bendras vardas — Komunistų Partija — abiem nizacijom.

("Rankpelnis".

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscribtion rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

MENŠEVIKAI SU GOMPERSU

"Workers Challenge" korespondentas kalbėjosi su šia eile delegatų, dalyvavusių Darbo Federacijos suvažiavime. Jisai su nuostaba pažymi, kad didelė jų dauguma neturi jokio supratimo nei apie "Maskvą", nei apie "Amsterdamą". Jiem, padėkim, visai nėra žinomas faktas, kad liepos pradžioje Maskvoje įvyksta tarptautinis unijų suvažiavimas ir kad tame suvažiavime bus atstovaujama 17 milionų unijistų.

Kuomet išėjo kalba apie Rusiją, tai vadas moteriškų rūbų siuvėjų unijos (Ladies Garment Workers) p. Šlezingeris štai ką užgiedojo korespondentui:

"Aš esu nusistatęs prieš Maskvą todel, kad aš buvau Rusijoj ir todel, kad aš esu socialistu... Kadangi aš mačiau, kas dedasi Rusijoj, tai aš nekovosiu už tai, kad panaši suirutė įvyktų šioj šalyj."

"Socialistas" Šlezingeris, kuris tuo skiriasi nuo tikrųjų socialistų (komunistų), kad jame nėra nei sulyg aguonos grūdelio tikrų socialistinių įsitikinimų, per visą suvažiavimą pūtė vienon dūdon su Gomperso mašina.

Šlezingerio poziciją remia "Justice" (išversk "Melas"), moteriškų rūbų siuvėjų unijos organas. Tasai menševikų organas gieda "hosanna" Gompersui ir visai jo gaujai. Girdi, kol neįvyks griežčiausių permainų Amerikos darbininkų judėjime, kol judėjimas eis dabartine vaga, tai Gompersas bus geras, tai Gompersas bus niekuo nepavaduojamas žmogus.

Tai reiškia, kad ponai menševikai nenori kovoti su Gomperso mašina, nes juk be kovos su ta mašina pačiame judėjime negali įvykti griežtų permainų.

Pačioje federacijoje jau keli metai, kaip gyvuoja pirysis sparnas. To sparno atstovai dalyvaus ir Maskvkiam suvažiavime. Bet juk menševikai Šlezingeriai to bendro su tuo kairiuoju sparnu nieturi. Jie veda Maskvinės orientacijos šalininkais griežtą kovą ir jų nusistatymas daro menševikus Gomperso mašinos rėmėjais.

Permainos Amerikos Darbo Federacijoj gali įvykti tik tuomet, kuomet tos Federacijos žmonės pradės šluoti laukan senas šalkšles. Be tam tikrų partijų, **be aktyvaus veikimo** kaipgi įvyks permainos Federacijoje? Nejaugi S. Šlezingeris ir jo kompanija mano, kad tos permainos mechanišku būdu nukris iš dangaus?

Kitas menševikų organas, amalgameitų "Advance", neva kritikuoja Amerikos Darbo Federaciją. Amalgameitų šulas J. Šliozbergis išmetinėja federeišiams, kad jie einą prieš Rusiją, kad jie esą reakcionieriai.

Paviršium žiūrint, išrodo, kad p. Šliozbergis, Šipliakovas ir kiti amalgameitų vadai yra nuosekliųs pirmeiviai. Bet kas čia tau davė!

Tame pačiame straipsnyj tas pats Šliozbergis bara gompersiečius už tai, kad jie atsimetė nuo Amsterdamo! Kitais žodžiais tariant, Šliozbergis stoja ne už tarptautinę revoliucinę unijų sandorą, kokia yra Maskvoje, bet už geltonųjų unijų susivienijimą, už Amsterdamą.

Tai ve, kokie pirmeiviai, kokie Rusijos draugai išlina iš ponų Šliozbergių!

Amsterdame p. Šliozbergis mato simbolį tarptautinės vienybės. Šeidemaninės vienybės, pridursime mes savo; vienybės visų pardavikų darbininkų judėjimo.

Kuo tat, principe, skiriasi Šliozbergis nuo kitų Federacijos reakcionierių? Tiesa, Gompersas nepriguli prie "Amsterdamo". Tai nesvarbu, tai tik formalumas. Bet Gompersas ir jo kompanija **dirba Amerikoje tą patį darbą, kokį amsterdamiečiai dirba Europoje.** Jų reles tos pačios, nors jie ir nėra padarę formalės sutarties.

Išvada mums prašyte prašosi ant lūpų. Ponai menševikai, kurie dirba Federacijoje, ir ponai menševikai, kurie dirba Amalgameitų unijoje, pučia vienon dūdon su reakcine Federacijos mašina. Jie neva kalba apie kokias ten permainas Federacijoje, bet čia mes turime reikalą su paprastu menševikiniu plepėjimu. Jokių permainų Federacijoje jie nenori, nes puikiai žino, kad sudnoji diena del Gomperso — bus sudnoji diena ir del menševikų.

Susipratę unijistai turi griežtai nusistatyti ne tik prieš gompersiečius, bet ir prieš menševikus, kurie yra gudresni už Gompersą, kurie turi miklų liežuvį ir kurie net socialdemokratiniais vaistais moka gydyt kapitalistinę tvarką.

Galop mes pažymėsime dar vieną ir tai labai akyvą niulimą: Denvero suvažiavime Amerikos Darbo Federacija nutarė būti sau viena, pozicijoj "splendid isolation", nesidėti prie jokių tarptautinių susivienijimų. Tokią poziciją užėmė menševikų suvažiavimas Detroite.

D.

APŽVALGA

LIETUVOS BALTASIS TERORAS PRADEDA PAGARSĖTI.

Tautininkai ir klerikalai visuomet nusiskundžia, kad svetimoje spaudoje apie Lietuvą ir lietuvius labai mažai rašoma. O jeigu kartais pasitaiko kokią nors žinelę surasti svetimoj spaudoj, tai jie pradeda džiaugtis, tartum geležėlę radę. Dabar jie turėtų dar daugiau nusidžiaugti, nes svetima spauda jau pradeda ne tik apie Lietuvą rašyti, bet ir apie Lietuvos baltąjį terorą, kuris jau duoda pasauliui žinių apie save.

Berlyne leidžiamas rusų kalba laikraštis "Novyj Mir" labai plačiai aprašo, kaip dabar Lietuvoje, kur šalies šeimininkais yra krikščionys demokratai, siaučia baltasis teroras, kiek yra sušaudytų, kiek nuteistų į kalėjimus ir tt.

Tame straipsnyje pasakoma, kad Lietuvos buožių valdžia, kaipo krikščioniška, dovanojo bausmę lenkams suokalbininkams, kurie ginkluota jiega rengėsi nuversti Kauno valdžią. Lenkams suokalbininkams buvo pavartota krikščioniška meilė. Bet ta pati krikščioniškoji valdžia sušaudė penkis Utenos apielinkės darbininkus tik už tai, kad jie prigulėjo prie komunistų partijos. Straipsnyje daroma palyginimų, kaip Lietuvos valdžia elgiasi su lenkais ir kaip elgiasi su savo darbininkais.

Mūsų tautininkų ir klerikalų spauda turėtų minimą straipsnį būtinai persispausdinti, nes jis gerai išgarsina Lietuvą ir jos valdžios darbelius.

IŠVAŽIAVO SU DRAUGAIS PASIKALBĖTI.

Amerikos Socialistų Partijos lyderis M. Hillquitas išvažiavo į Europą. Jo važiavimo tikslas, kaip praneša laikraščiai, pasikalbėti su draugais Ebertu, Kautskiu ir kitais apie tarptautinę socialistų padėtį. Matomai, Hillquitas nori savo partiją suvesti į artimesnius ryšius su Vokietijos social-išdavikų partija — su Ebertų, Šeidemanų, Noskių ir kompanijos partija.

Mes nuo savęs pridursime: Laimingos kelionės pas social-išdavikus! Juo greičiau Amerikos Socialistų Partija susigiminiaus su Ebertais ir Noskėmis, tuo bus sveikiau šios šalies darbininkų judėjimui.

PO ĮTAKA "MĖNULIO SPINDULIŲ".

"Naujienų" redaktorius, matomai, savo straipsnius rašo po didele įtaka "mėnulio spindulių", kurie nepaprastai veikia ant jo smegenų. "Laisvėje" buvo aiškiai nurodyta, kaip F. Engelsas rašė apie Vokietijos socialdemokratų partijos skilimą: jeigu karas iškiltų, tai Vokietijos socialdemokratų partija pakriktų ir tuomet susitvertų nauja partija. Tuo tarpu "Naujienų" redaktorius sako, kad tame straipsnyje visai nesuradęs Engelso išreikštos minties, kur jis kalbėtų apie partijų skilimą ir apie naujos partijos įsikurimą. Jis, "Naujienų" No. 153, ve ką sako:

"Ar čia pasakyta, kad socialdemokratų partija pražus ir jos vietoje atsiras geresnė partija? Visai ne. Čia kaip tik pasakyta, kad socialdemokratų partija yra ta geroji partija, kuri gali išgelbėti Vokietiją nuo mirties. Matote, kiek išmanymo turi 'Laisvės' redaktorius". ("Laisvėje" minimas straipsnis buvo rašytas V. P.)

Vargšas "Naujienų" redaktorius! Jis tokioje sunkioje padėtyje buvo, kad jau iš atbulo galo skaitė tą straipsnį ir nesurado Engelso pranašystės apie Vokietijos partijos pakrikimą ir naujos įsikurimą. Gal dabar truputį atsipeikėjo ir jau pajiegęs perskaityti kaip reikia, todel čia pakartojame Engelso žodžius:

"Arba absoliutizmas subyrės ir tuomet, po puolimui didžiosios rezervinės reakcijos armijos Europoje, papūs kitu vėju, arba prasidės europinis karas ir jis taipgi palaidos ir dabartinę Vokietijos partiją neišvengiamoj kovoj, kurią kiekviena tauta ves už savo tautinį egzistavimą. Tokis karas del mūsų būtų dideliausia nelaimė. Jis galėtų atmesti atgal mūsų judėjimą ant 20 metų. Bet nauja partija, kuri, galų gale, išeitų iš visų šitų nuotikių, būtų visose europinėse šalyse liuosa nuo daugelio smulkmeninių abejonių, kurios dabar visur stabdo judėjimą" (A. Bebelis. Iš mano gyvenimo (memuarai). Tomas III.).

Ar aišku? Ar dabar galėsi, pone redaktoriau, įskaityti? O jeigu dar negalėsi, tai pamiegok keletą valandų, o paskui tikrai įskaitysi.

Čia dar galėsi surasti ir kitą Engelso pasakymą apie Vokietijos ir kitų šalių partijas, jau vėliau, 22 d. gruodžio 1882 m., kuris skamba ve kaip:

"Mūsų partija Vokietijoj bus tuojaus (karui iškilus. — Vert.) šovinistinių bangų apsemta, jose paskandinta ir suskaldyta. Tas pats atsitiks ir Francijoj".

Mažiau, pone redaktoriau, "mėnulio spindulių", tuomet suprasi, kas pasakyta, ir nemulkinsi savo skaitytojų. Taipgi nereiks mastuoti ir V. P. protą ir išmanymą, kaip kad dabar darai.

Jeigu žodžiai būtų doleriai, tai moteriškės būtų turtingiausiais žmonėmis.

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

Vincas Kapsukas.

Dar jaunas tuomet buvau ir, kaip kiekvienas jauniklis, tik-ką socialistinį krikštą priėmęs, troškau pažinti judėjimo didvyrius. Budavo girdžiu minint Kapsuką ir Domaševičių, Kairį ir Sirutavičių, Dėdienę (Grinuvienę) ir Stasį Matulaitį, bet nei vieno jų nepažinojau. O pažinti juos pašėlusiai norėjau. Ne tai, kad bučiau troškęs iš jų ko nors pasimokinti. Bet va, ta žiopla garbė, kad matei tokį ir tokį vyrą, kad šnekėjai su juo, kad susiėjęs su by-vienu menkesniu už tave, galėtumei suspindėti plačių informacijų spinduliais.

Rudenį 1906 metų lankiausi "Naujosios Gadynės" red. Vilniuje. Atvežiau jiem pinigų. Tik-ką buvau prisidėjęs prie socialdemokratų organizacijos ir man be galo rūpėjo, kad kiek viename dvare kiltų kumečių streikas, kad ant kiekvieno šventoriaus butų pardavinėjama "Naujoji Gadynė", kad tiem, kurie kliudė musų darbui, butų išbarškinti langai. Ūpas tuomet buvo dar karštas. Peterburge ėjo dūmos posėdžiai ir laukta buvo, kad ne šiandien — ryt atsikartos spalio 1905 metų viesula.

Pasisakiau kas esąs ir pradėjau pasakoti apie socialdemokratų veikimą mano apygardoj. Nurodžiau, kad Pajevonys, Vištytis ir Lankeliškiai yra užkeiktos vietos, kur mes nieku budu negalim įlįsti su savo knygelėm ir laikraščiais. Šale manęs stovėjo neaugšto ūgio diktas žmogus, vidutiniškai apsitaisęs. Jo akys buvo tokios, kurios patinka provincijos merginom, plaukai stačiai sušukuoti ir ūsiukai "a la kaizer Wilhelm". Tuoj patėmijau, jog mano raportas apie partijos darbą Suvalkų Paprūsėje jį pusėtinai užinteresavo. Buvo numanu, jog jisai gerai žinąs tas vietas, kurias aš minėjau. Supratau turįs reikalą su veikėju, stambesniu už mane. Kėsinaus klausti jo vardo, bet sumojau protu, jog tai butų prasižengimas prieš konspiraciją.

Kokį įspūdį padariau ant jo, sunku man buvo žinoti. Gana to, jog pavadino mane pietauti. Tą pat dieną vakare turėjau apleisti Vilnių.

Einavą Šv. Jurgio prospektu. Daili gatvė, dailųs rūmai. Žalios lapijos netrūksta. Ponstvos daugiau, negu reikia. Vilniaus gimnazistus neprilyginsi nei prie Šaulių, nei prie Mariampolės, nei prie Rygos gimnazistų. Eina štyviai, aficieriškai, tarytum, jausdami savo vertę; kvepia Vilnijos dvarų kultura, teisingiau pasakius, fanaberija.

Klausiu jo: kažin ar galėčiau matyt D-rą Stasį Matulaitį, Kairį, Kapsuką.

Žinojau, kad Matulaitis redaguoja "Naująją Gadynę", o Kapsukas daugiausia į ją rašo.

Atsako man: — Kapsuką draugas jau pažįsti—tai aš. —O, tai jūs Kapsukas!

Lyg ir mutrūko kalba. Jaučiau, kaip menkas esu prieš jį. Žinojau, kad jau nuo 1904 metų Kapsukas buvo "enfant terrible" Lietuvos revoliuciniam judėjime, kad jaunųjų tarpe jisai buvo drąsiausias ir kad 1905 metų vasarą, kuomet jisai sutvėrė kairiasparnių "Draugo" organizaciją ir tos organizacijos vardu pradėjo propagandą Kaunijos ir Suvalkijos dvaruose, senieji socialdemokratų vadai ekskomunikavo jį.

Bet 1906 m. pradžioje draugiečiai susivienijo su bolševikais ("Darb. Balsas" buvo oficialis L. S.-D. P. organas) ir Kapsukas sugrįžo pas partijos tėvus. 1906 m. vasara buvo karšta revoliucionieriams rugiapjūtė. Dvarų darbininkų streikai sujudino lietuviškus zubrus. Ūkininkai, kurie 1905 metais prigulėjo prie socialdemokratų, pradėjo ant jų ugnia spjaudyti, nes, mat, kaip kur sujudo ir sodžiaus bernai. Klerikalai, kurie 1905 m. buvo sulindę į pašiures, 1906 m. pradėjo ofensyvą per "Šaltinį" ir "Nedėldienio Skaitymą". Vilniaus vyskupas Ropas net dūmon buvo pralindęs.

Smagi buvo 1906 m. vasara. Išrodė, kad revoliucijos banga vėlei kils. Rudeniop "Naujosios Gadynės" tiražas buvo pakilęs kuone iki 10,000 ir ji buvo labiausia išsiplatinusiu laikraščiu.

Kalbėjomės apie reikalingumą mokslinio žurnalo. Anot Kapsuko, rašytojų jam nebūtų trūkę. Būtų galėję rašyti Matulaitis, Kairys, Biržiška, galbūt, Janulaitis ir jisai pats. Su Janulaičiu jo santikiai tebuvę labai blogi. Jisai lyg ir nuspėjo, kad iš Augustino išeisiąs piliorius buržuazinės Lietuvos. "Darbininkų Balse", kurį redagavo A. Janulaitis, dažnai buvo daugiau nacionalizmo, negu socializmo.

Kapsukas teiravos apie "naujas spėkas". Jau tuomet buvo žymu, kad socialdemokratų įtaka tarpe jaunuomenės einanti menkyn. Mariampolės gimnazijoj savų žmonių beveik neturėjom; Rygoj ir Mintaujoj—taip pat. Jei ir buvo kiek savos jaunuomenės, tai tik Liepojoj. Petrapilės studentijoj b diktokas saviškių būrys Purėnas, Bugailiškis, Vaitiekunas, Petraškevičius, Čiurlis, Liutkevičius, V. Biržiška, Jurgelionienė ir visa eilė kitų.

Kapsukas man užfundijo pietus ir, reikia pasakyti, Vilniuje moka gaminti skanius pietus; o kadangi Vilnius buvo didžiausias miestas, kokį ligi šiol buvau matęs, tai mano nuomonė apie jį buvo labai puiki.

Po pietų nuėjom pas Kairį. Kairys tuomet gyveno konspiratyviai. Savo viršutine išvaizda jisai buvo panašus į reguliarį rusų propagandistą-agitatorių. Redagavo tuomet lenkų kalbo leidžiamą partijos laikraštį "Echo". Kairys buvo tuomet partijos šulas, jos teorininkas. Jeigu Kapsukas imdavo viršų savo temperamentu, tai Kairys imponuodavo savo rimtumu. Oratorius iš jo buvo ne kas, bet jei kalbėdavo, tai kalbėdavo nuosekliai, logiškai. Iš jo retai, tarytum, per rėtį košiamų žodžių buvo aišku, jog kalbėdamas jisai jaučia atsakomybę partijos vado. Lenkiškai kalbėjo ir rašė taip jau gerai, kaip ir lietuviškai.

Nieks tuomet nebūtų galėjęs pasakyti, kad už trijų keturių metų Kairys taps tipišku inteligentu, socialistu "dvasioje", pamojusiu ranka ant viso partijos darbo.

Kapsukas dar mane pavadžiojo po miestą, papasakojo apie kalėjimus, nuvedė pas Siabą, kuris tuomet dirbo, rodos, "Vilniaus Žinių" administracijoj, parodė inžinierius P. Vileišio palocių.

Nemanė Kapsukas tuomet, kad nepraeis nei metų, o jisai jau atsidursiąs Vilniaus kalėjime, totoriaus Jaks-Tyro vardu ir išbūsiąs kalėjime, katorgoje ir ištrėmime ligi 1913 metų.

Žemės Dulkė.

UŽSITARNAVO KANKINIO VAINIKĄ

Lietuvos socialdemokratų partijos šulas Mykolas Biržiška užsitarnavo kankinio vainiką ne tarpe socialdemokratų, bet tarpe klerikalų. Kaipo socialdemokratas, kaipo darbininkų klesos reikalų gynėjas, Biržiška nuo susipratusių darbininkų užsitarnavo social-išdaviko vardą. Vienok visai kitaip į jį žiūri klerikalai ir tautininkai.

M. Biržiška vo ir dabar randasi Vilniuj. Jis ten leidžia laikraštį, gindamas Lietuvos buožių valdžią. Jau daugelį jo laikraščių lenkų valdžia uždarė, daug sykių jis buvo teisman atrauktas. Vienok jis savo darbą varo pirmyn. Žinoma, nei vienas jo laikraštis nebuvo uždarytas už tai, kad jis rašė užtardamas darbininkų reikalus — ne, dabar M. Biržiškai darbininkų reikalai svetimi, jis susidomėjęs Lietuvos valdžios reikalais, susidomėjęs tuo, kaip čia Vilnių atvadavus ir pavedus Lietuvos buožių valdžiai. Štai už ką Biržiška persekiojamas, p teismus tampomas ir baudžiamas.

Žinoma, lenkų valdžia vi gi su Biržiška elgiasi m dagiai. Pavyzdžiui, jeigu laikraštis būtų darbininkas tikroje šio žodžio prasmėje, tuomet valdžia laikraštį uždarytų, o jį patį kalėjiman pasodintų ir atlikt tas kriukis. Bet dabar Biržiška gina Lietuvos buožių reikalus, todel ir lenkų valdžia mandagiau elgiasi nesodina kalėjiman. O g čia ranka ranką prausi Juk Lietuvos valdžia dovanojo bausmę lenkams, kurie Lietuvoje buvo sudarę organizaciją tuo tikslu, kad nuvertus Kauno valdžią.

Bet paklausykite, ką klerikalų organas "Draugas" No. 149 sako apie M. Biržišką:

"Mykolas Biržiška, gerbiamas lietuvių gynė Vilniuje, vėl tapo lenkų valdžios nubaustas, kad jo

savo organan 'Vilnius' straipsnių ir žinių, kurios 'mažina valdžios autoritetą ir kursto vieną gyventojų dalį prieš kitą.'

"Vilniaus vidaus direktorius p. Pyvocki įspėjo p. Biržišką, kad jei laikraštis nepakeis savo krypties, jis būsiąs uždarytas."

Kas galėjo sakyti, kad M. Biržiška susilauks klerikalų organe tokių komplimentų? Dabar jis klerikalų akyse kankinys, kuriam klerikalai gatavi uždėt ant galvos liaurų vainiką. Jis jų akyse "gerbiamas lietuvių gynėjas".

Bet kaip į Biržišką, į tą "gerbiamą lietuvių gynėją", žiūri darbininkai? Apie tai gal pasakys "Naujienos" su "Keleiviu", nes tuodu laikraščiu irgi jį vadina savo gerbiamu draugu ir veikėju.

Atėjo laikai, kada socialdemokratai pradėjo pas klerikalus užsitarnauti kankinių vardus ir liaurų vainikus.

V. P.

Anglija, Amerikos Nepriklausomybės Deklaracija ir Darbininkai

Anglijos liutas apie antrąją dalį 18-tojo šimtmečio buvo pilname savo įsigalėjime. Jis savo godumo nagus buvo išplėtęs po visas jam artimesnes šalis. Jis tuomet laikė uždėjęs savo kruviną leteną ir ant šios šalies kolonistų. Pastariesiems Anglijos jungas nepatiko, nes jis kenkė jų ekonominiams interesams todel jie ir dėjo pastangas, kad nuo Anglijos globos pasiliuosuoti. Smarkesnė kova kolonistų prieš Angliją prasidėjo tarpe 1680—1700 m. Nuo to laiko Amerikos kolonistai vis daugiau ir daugiau pradėjo neužsiganėdinti Anglijos "globa" ir pradėjo skleisti mintį, kad įkurti nepriklausomą nuo Anglijos valdžią. Pas kolonistus vis bręstant minčiai, kad jie gali apsieiti be Anglijos parlamento, pricita prie to, kad susinešimai tarpe Anglijos ir Amerikos kolonistų veik visai likosi pertraukti. Anglija tuomi įsižeidė ir norėjo parodyti savo autoritetingumą, — ji nutarė ant Amerikos kolonistų antdėti mokesčius. Bet pastarieji į tai atsakė demonstracijomis, o vėliau net sukilimu. Nepriklausomybės ideją dar labiau kolonistuose sustiprino puritoninė revoliucija. Tuo laiku Anglijoj tapo išleista apie 60 leidinių, kuriuose buvo išrodinėjama, kad Amerikoj daug daugiau naudos neša kolonistams jų vienas valstijinis parlamentas, negu Anglijos parlamentas.

Tų laikų idealistai, kaip tai: Jeffersonas, Hamiltonas, Adams ir kiti, buvo persiėmę Locke'o filozofija, kuri mokina, kad kiekvienas žmogus gema laisvu, ir todel niekas neturi moralės teisės jį valdyti, kad draugijos labo ir patogumo delei žmonės turi teisę duoti savo sutikimą, sulyg kurio jie gali atiduoti savo teises ypatoms, kurias jie išrenka, ir per kurias išreiškia savo valdžią.

Taigi, kaip tiktai Anglijos parlamentas priėmė mokesčių įstatymą, nepaisydamas ar su tuomi sutinka kolonistų atstovaf, tai kolonistai atsisakė jį pildyti. Mat, sulyg Locke'o mokinimo, jeigu žmonės sutinka klausyti tokios valdžios, kuri nėra jų renkama, tai tokis jų sutikimas reiškia sutikimą vergauti.

Kiekviena gadynė turėjo ir turi savo ideologus. Taigi ir kolonistai, turėdami savo ideologus-teoretikus, išsiaiškino sau turį teisę nesiskaityti su Anglijos parlamento įstatymu reikale mokesčių. Jie netiktai atsisakė mokėti Anglijai duokles, bet dar daug toliau nužengė: 1776 metais, 4 d. liepos, į Philadelphiją susirinko nuo 13 valstijų atstovai ir priėmė garsiąją Jungt. Valstijų Nepriklausomybės Deklaraciją. Jos autoriumi buvo garsusis Jeffersonas.

Toje deklaracijoje yra gana charakteringų išsireiškimų. Joje sakoma, kad žmogaus teisė gyventi yra tokia pat teisė, kaip ir gimti. Ta teisė jam duota pačios gamtos. Joje sakoma, kad žmogus turi teisę gyventi, naudotis laisve ir gyvenimo smagumais; kad visa tai užtikrinus, žmonės sudaro sau valdžią ir, kuomet tokia valdžia delei vienokių ar kitokių priežasčių neatsako žmonių gerbuviui, jinai turi būti panaikinama bei pakeičiama kitokia valdžia.

Ant galo toje deklaracijoje nurodoma, kiek Anglijos valdžia padarė Amerikos kolonistams skriaudų ir pareiškiama, jog Amerikos kolonistai nuo Anglijos atsimeta, pasiskelbdami neprigulmingais, ir pareiškia, kad už tą neprigulmybę kiekvienas amerikonas pasirengęs yra aukoti savo turtą, laimę ir gyvastį...

Juk tai gražūs žodžiai, drauge skaitytojau, ar ne? Jeigu tie gražūs žodžiai būtų ne vien tiktai žodžiais, tai po jais kiekvienas norėtų pasirašyti. Bet, tai buvo tik žodžiai, kurie darbais nė nebandyta paremti! Kad tas tiesa, tai galima matyti kad ir iš dabartinio Amerikos darbininkų gyvenimo. Juk dabar vos tiktai užsiminus apie tos deklaracijos vykinimą gyveniman, tuojau atsiduri už kalėjimų sienų. Reikalaujančių laisvės žmonių tūkstančiai sėdi kalėjimuose ir įvairiai kankinami.

Argi galima sakyti, kad dabar Amerikos darbininkai-liaudis turi laimingą gyvenimą, kuomet bado šmėkla nuolatos jiems stovi prieš akis? Juk penki milionai darbininkų, kurie nė tai dienai neturi duonos kąsnelio, kad pašalinus bado mirtį nuo savęs ir savo mylimų šeimynų! Amerikoj dabar randasi penki milionai vergų, kurie jau šiandien badauja. o kiek tokių, kuriuos tokis pat likimas ištiks greitoj ateityj? Nė vienas Amerikos darbininkas nėra užtikrintu, kad ryt-po-ryt neatsidurs alkanųjų armijoj!

Ar galima džiaugtis tąja deklaracija, kuomet darbininkai ant tiek išnaudojami ir kankinami sunkių gyvenimo sąlygų, kad milionai jų miršta priešlaikine mirčia?— Ne, negalima! Tačiaus randasi dar tokių, kurie kas metą, atėjus 4 dienai liepos, reiškia savo džiaugsmą, kad toje mėnesio dienoje buvo kada tai paskelbta laisvės deklaracija. Tiesa, ji buvo paskelbta ant popieros, bet darbininkų klesa iš to jokios naudos neturėjo. Priešingai, tąja deklaracija Amerikos darbininkai-liaudis buvo per ilgą laiką kvailinami!

Mes laukiame kitokios deklaracijos — deklaracijos, kurioje bus paskelbta *nepriklausomybė nuo kapitalo!* Ir ta deklaracija bus ne ant popieros, ne tiktai teorijoj, bet ji turės tapti gyvenimo tikrenybe!

Tas, žinoma, įvyks tada, kada įvyks ekonominė lygybė...

Gadynė, kurioj tokią deklaraciją bus galima paskelbti, jau aušta ir jos šviesa kyla iš Rytų... Jos ilgai laukti nereikės.

Ariogalietis.

Drąsoj Ir Teisybėj Laimėjimas Bus

Nors priešai mus drabsto
bjauriausiais purvais
Ir siundo ant mūsų
mušeikų gaujas;
Nors kelias del mūsų
išklotas dygliais,
Delto, kad mes nešam
idejas naujas,—

Vienok mums nebaisųs
juodieji purvai,
Mes žinom, jog randas
Teisybė pas mus;
Mūsų nenugązdins
naktiniai varnai —
Drąsoj ir Teisybėj
laimėjimas bus.

1921. *Buolio Sūnus.*

KANTRI MOČIUTĖ ŽEMĖ

Tylus pavasario rytas nušvito!
Nuo augštai būdinčios saulės spindulių
Vandens upeliais sniegai nusirito,
Ir nėra ant žemės rūbo gėdulių...

Vien šypsa meilutė gimsta čia vėlei,
Ir būdi gyvybės visai naujutės!
Vėl proga žydėti kvepiančiai gėlei,
Ir puošt' naują rūbą žemės-močiutės.

Kad žemė močiutė, taip kantri yra,
Jog amžiais viską savyje talpina,
Tad puiku, kai linksmin' ją Gamtos lyra,
Ir palšą jos rūbą žalumais pina!...

21—VI—21. *J. Aceris.*

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

PAŠVITINYS.

Į čia atėję 8 ginkluoti plėšikai pas p. Liromą, gyvenantį Pašvitinio valsčiuje, Niurų vienkiemyje, atėmė pinigus apie 16,000 auksinų ir brangių daiktų vertės apie 16,000 auks. P. Liromas labai buvo kankintas plėšikais; 3 kartus buvo pakorę, muštas su pagaliais, be jokio pasigailėjimo. Primušę lig negyvai išėjo apie 9 val. vakarą. Vienas iš plėšikų buvo milicijanto uniformoj. Tie patys plėšikai apie 10-11 valandą vakarą, tą pačią naktį atėjo į Palaniškių kaimą, vienkiemyje, pas p. Rudį. Rudžiui neįsileidus į vidų, buvo apšaudyta durys, langai, nes troba mūro, per sieną negalėjo įveikti. Rudžiui nuostolių nepadaryta, išskyrus išdaužytus langus.

Tie patys plėšikai nuėjo į Triškonių kaimą Linkavos valsčiuje, labai primušė ir nuginklavo Linkuvos būrio du šauliu; Triškoniuose atvykę plėšikai atėjo pas Kubilicką ir pradėjo sakytis, kad jie esą Pašvintiniečiai šauliai, prašydami, kad jiems padėtų kur tai eiti plėšikų jieškoti. Šaulio Kubilicko sesuo patikėjo ir įsileido į vidų. Šaulio Kubilicko nebuvo namuose. Plėšikai paėmę Kubilicko seserį nuėjo pas Baumaną. Tokiu būdu tai ir liko apgauti šauliai.

GUDŽIUNAI.

Yra toks Dievo užmirštas kampelis, Gudžiūnų valsčiumi (Kedainių ap.) vadinamas. Čia sėdi tamsuolių karalaitis, valsč. raštininkas, o sykiu ir Apskr. Tarybos pirmininkas Sudikas. Kiti pasakoja, kad jis kartais esti blaivus, bet tai dar nepatikrinta. Tačiaus tikrai yra žinoma, kad jis visą valsčių taip suka, kaip jam patinka. Mat, nuolat atsiranda, kas tepa. Betgi jis ir stengiasi savo žmonėms geru atsilyginti, kuo tik galėdamas. Štai pavyzdžiui, kada buvo savivaldybių rinkimai, jis buvo itin geras, bežemiams dalino žemes, dvarus, išanksto klausdamas, kam kuris žemės gabalėlis labiau patinka, o vienam sodžiui tai tiesiog davė miško gabalą ir šiaip pripasakojo, pasižadėjo didžiausius įvairių gėrybių vežimus: visur, girdi, nueisiąs, viską padarysiąs, nes turįs pažįstamų, galingų žmonių, kurie jo klauso. Žmonės už tai jam atsilygino: išrinko jį apskrities valdybon, tik gaila, kad miškai, dvarai ir kitos svetimos žemės tų žmonelių savo šeimininkais neišrinko, bet nuėjo jiems pro šalį. Mat, kaip toj patarlėj: pažadėsi—patiešysi, neduosi — negriešysi. Taip ir Sudikas: pažadėjo—žmonės padžiugino, o kai tie žmonės paskui užsipuolė, kam jis juos prigavo, tai teisinosi, girdi, nieko nekaltas esąs, kad nepavyko.

JUDRĖNAI.

(Tauragės apskr.)

Kai kurie vadina Judrėnus Lietuvos Kamčatka, tai yra tuo žvilgsniu, kaip ten žmonės gyvena, kaip laukiniai, taip ir apie Judrėnus tamsųs yra žmonės. Keliai blogiausi, nuo geležinkelio toliausiai; užtat tamsumas žmonių neišpasakytas. Visokiems burtininkams, prigavikams, žavėtojams čia tai gyvenimas. Prie šešių tūkstančių parapijiečių, tik viena pradinė mokykla. Žmonės dejuoja, kad blogi laikai, bet nesupranta, kad nuo jų pačių gerovė priguli.

EŽERENAI.

Neseniai vietos milicininkas Juozėnas, įsigėręs įsibriovė į butą vieno žmogaus ir be jokios priežasties pradėjo jį revolveriu daužyti į galvą. Sumušė ir šio žmogaus žmoną. Nežinia, ar ilgai jis čia žmones kankins.

BARTININKAI.

(Vikaviškio apskr.)

Žmonės pirmiau gana blaivųs būdavo, bet, įsikūrus trims smuklėms, pradėjo girtuokliauti. Valsčiaus valdyba taip-pat gerokai įsigeria ir todel tinkamai neatlieka savo pareigų. Žmonės laukia naujų rinkimų.

Su paštu taip-pat didelė netvarka. Nuo paštininko kas tik nori, tas pasiima svetimus laiškus ir laikraščius, suteršia, suplėšo ir dažnai tikras jų savininkas ir visai negauna.

KAUNAS.

Čia pranešama, kad ginkluotų plėšikų gauja užpuolė Linkuvos geležinkelio stotį, sužeidė stoties viršininką Tureilą ir atėmė 11,000 auksinų valstybės pinigų.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA.

Posrujės sodžiaus ūkin. K. Miliui, sugrįžus namo iš Sėdos, kaszin kas per langą jį peršovė ir paskui metė granatą, kuri sprogusi peršautą Milių dar labiau apdarskiusi ir sužeidusi tris moteris. Nuo granatos išbiro visi langai.

KROKELAUKIS.

(Alytaus Apskr.)

Pas mus apskrities valdybos pirmininkas, girtas būdamas, nušovė milicininką. Visi didžiai pasipiktinę.

Žodžiai yra geru daiktu, kuomet jie yra paremti smegenimis.

Kur seniausia,
Ten geriausia.

SENIAUSIA AGENTURA VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepoją, Karaliaučių ir kitus portus į Eidkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.
Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai!
Spausdina konstitucijas, knygas, laiškams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tikietus ir tt.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite musų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. Co.
193 Grand St. N
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė,
Ten galybė.

Nuga-Tone

Sugrąžina man sveikatą ir pajiegas, saka Ponas Matusevicis

Dalzell, Ill.

"Ištariu savą neapruboliuotą padėkavojimą už jusu vaistus, Nuga-Tone, kurios duoda tvirtumą visam kunui. Jos duoda naują gyvybę. Buvau labai nusilpnejas ir išdaviau daug pinigų už visokius vaistus bet nieka ne gelbeje. Kaip tik pradiejau imti Nuga-Tone, atgavau savą sveikatą ir pajiegas. Jie numeti man lazdą ir davi energije ir tvirtumą. Galiu dabar atlikti trys sykius daugiaus darba negut pirmiaus ir ne jaučiu pavargimo ir par tai galiu pasakyti, jog Nuga-Tone yra geriausis vaistas ir geriausis atgaivitoes sveikatos. Lenkiu savą galvą pres tuos, kurie sutaisa tuos vaistus ir kožnam patariu Nuga-Tone."

PETRAS MATUSEVICIS.

Nuga-Tone pridunda didesni veiklumą ir tvirtumą visiems gyvybės pajiegoms, yra stebuklingas vaistas dėl silpnų, nervuotų, sunaikintų vyrų ir moterių. Duoda naują gyvybę jaknoms ir žarnoms, atgaivin inkstus, išmeta nuodingas atmatas, prašalin gazus ir išputimus, nepaliemną kvapą ir išvala liežuvio apvilkimus. Duoda puiku apetitą, gerą gruomulavimą, nuolatinius nervus ir tvirtą, pastiprinanti miegą.

Kožna bonkuti Nuga-Tone talpin pilną vieną mėnesį gydymą, o prekė yra $1.00. Gaukitė bonkutį šiandien pas savo aptiekoriaus, imkite per 20 dienų ir jeigu ne busite visai užganėdinti, aptiekorius sugrąžis jums jusu pinigus. Jeigu negalite gauti pas aptiekoriaus, siuskite mums $1.00 o gausite pilną mėnesį gvarantuotą gydymą, apmokietą pačtą. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

KURSAS NUPUOLĖ.

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negali lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pa Money Order. Rašydami dėkite 2c. stampą ir visa adresuokite:

P. MIKOLAINIS.
53 Hudson Ave., Brooklyn,

PARSIDUODA FAR

300 akrų geros žemės, apie akrų dirbamos, likusi — ganyk giria. Visi reikalingi būdinka trokliai, 22 štukų galvijų ir vi farmos reikalingi įrankiai. duoda labai pigiai. Platesnių macijų suteiks

I. J. BARTKUS
F. D. R. 1, McDonough, N.Y.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPŠINĖ

"Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiučia-liulia."

Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 60c. bonką

BAMBINO

Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalins kudikio vidurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutinai pašalins užkietėjimą. "Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus?"

Motinos! Jeigu jusų aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 60c. pašto markėmis tiesiog į

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City.

U.S.MAIL STEAMSHIP COMPANY, Inc.

Generaliai Agentai del CENTRALINĖS ir RYTŲ EUROPOS
NORTH-GERMAN LLOYD, BREMEN.

IŠ NEW YORKO TIESIOG Į
BREMENĄ, DANCIGĄ ir LIEPOJŲ

Laivai plaukia tiesiai į LIEPOJŲ per Dancigą.

HUDSON — Liepos 13, Rugpjučio 2.
PRINCESS MATOIKA — Liepos 30, Rugsėjo 10.
POTOMAC — Rugpjučio 10, Rugsėjo 22.

IŠ NEW YORKO Į CHERBOURG IR BREMEN

Su greitais ir dideliais garlaiviais, plaukiančiais po Amerikos vėliava.

AMERICA — Liepos 26, Rugpjučio 27, Rugsėjo 28.
GEORGE WASHINGTON — Rugpjučio 3, Rugsėjo 3.

Kreipkitės 45 BROADWAY, NEW YORK, arba vietinių agentų.

LIGA AR SVEIKATA?

Ar sutinki nešti tą sunkią ligos naštą, kuri naikina tavo jiegas ir energiją ir gamina dirvą dar sunkesnėms ir pavojingesnėms ligoms? Ar sutinki nustoti visus gyvenimo smagumus, kuriais gėrisi pilnai sveiki žmonės?

Jeigu esi nusiminęs, jog niekas negali tau pagelbėti, tai kodel neateini pas mane? Mano ilgas metų patyrimas pagelbsti visiems, kuriems kiti atsakė pagelbą. Mano 24 metų patyrimas leidžia pasekmingai gydyti Chroniškas, Kraujo, Nervų ir Nepaprastas Vyrų ir Moterų Ligas. Jeigu kiti negalėjo Jus išgydyti, nemanykite, kad ir man nepasiseks. Kad ištirti ligos pobūdį, būtinai reikalinga ligonį atsakančiai išegzaminuoti, tuomet tik galima pradėti gydyti. Reikalui esant, išegzaminuoju kuoatydžiausiai šlapumą ir spjaudalus. Egzaminavime man pagelbsti didelės, moderniškos elektros mašinos, kurių tarpe randasi ir X spindulių mašina. Pagydau greitai ir be skausmo. Šių laikų moksliški ir elektros instrumentai suteikė sveikatą šimtams, išvengiant operacijų. Jeigu negalėsiu pagelbėti, tą aš ir pasakysiu. Ateik pas mane šiandieną, neatidėliok, nes tas buna pavojinga.

Pasekmingai gydau Nosies, Gerklės, Plaučių, Pilvo, Žarnų, Kepenų, Inkstų, Pūslės, Odos, Nervų ir Kraujo Ligas; Reumatizmą, Galvos Skaudėjimą ir tt. Atminkite, kad kokia liga nesirgtumėte, ateikite pas mane pasitarti. Pasitarimas ir egzaminavimas DYKAI.

Ofiso Valandos: **DR. LEWIS** **Nedėliomis:**
Nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. **Nuo 10 ryto iki 2 po pietų**
120 E. 29th Street (netoli Lexington Ave.) **New York, N. Y.**

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
9 BROADWAY NEW YORK N.Y.

TIESI Kelionė Be Persėdimo Iš NEW YORKO Per LIBAVĄ Arba HAMBURGĄ-EITKUNUS
Į LIETUVĄ

Laivai išplaukia kas 14-ta diena.

DIDELI DVIEJŲ ŠRIUBŲ PACTO LAIVAI IŠPLAUKS:—

"LITUANIA" — LIEPOS 20
"ESTONIA" — RUGPJ. 3
"POLONIA" Rugpjučo 17

Visi laivai turi puikus kamburius trečios klesos keleiviams.
Taipgi naujas ir tiesus keliauninkams patarnavimas tarpe LIEPOJAUS-DANZIGO-HALIFAX, Canada.
Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

VIETINĖS ŽINIOS

Ar reikalinga rūbsiuviams nusimušti narines duokles?

Karts nuo karto rūbsiuviai kelia nusimušimo narinių duoklių klausimą. Vieni stoja už, kiti — prieš nusimušimą. gi minimas klausimas rūbsiuviams dienos klau- ai trumpoj ateityj turė- uoti galutiną ir aiškų akymą.

svės" num. 156 drg. , kalbėdamas už numu- narinių duoklių, padaro pamatą savo minčiai, bū- kad nusimušimas narinių čių yra kovos būdas unijos biurokratus ir jų s algas. Mano suprati- tokis kovos būdas yra ne as ir negalima laukti pa- laujamų iš jo vaisių.

Visu pirma turime atskirti kesčių klausimą nuo unijos ų algų klausimo, nes pačia- principe šie du klausimai, ens nuo kito skiriasi.

Kalbėdami apie numušimą duoklių, statykime klausimą kančiai: Ar perdidelės narinės duoklės 35 centai savaitėje? ad teisingai atsakyti į šį klausimą, privalome atsižvelgti organizacijos pareigas ir tuom ačiu tarpu į narių ekonominės sąlygas. Ponų dideles algas padėkime į šalį ir kalbėkime apie tą skyrium.

Kokios yra pareigos klesiniai moningos organizacijos? — ivalo pati, kaipo organizaci- kovoti už savo klesos reika- ir remti kiekvieną politinį ekonominį revoliucinių dar- inkų judėjimą, kuris sąmo- veda darbininkus prie siliuosavimo iš alginės vergi- os. Kad tą pareigą pildyti, organizacijon tu plaukti noiatos paprastos ir nepapras- s narinės duoklės.

Rūbsiuvių unija, kaip ir visos ijos, yra pabudavota ant sų kovos pamato, ir jeigu anizacijon turi plaukti prieštaraujančiai josios prin- pams, ir kad tie valdininkai vo darbais prieštarauja prin- pams, — to niekas neužgin- s; mes, revoliucinės organi- cijos dalis, privalome kovoti tais ponais atatinkamais bū- ais, bet ne numušimu narinių duoklių. Mes privalome orga- acijos nariams nurodinėti dininkų žulikystes ir išrodi- , kur ir kaip jie betiksliai voja-žarsto mūsų sumokėtus igus ir sykiu turime nuro- , kur ir kaip mūsų pinigai valo būt sunaudoti. Tai tik ip kovodami ir dirbdami, mū- mažiau susipratusių drau- ų tarpe atsieksime pageidau- mus vaisius.

Rubsiuvių unija leidžia apie enkiose kalbose laikraščius; laiko nuolatinius organizato- us, kurie nuolatos privalo kiesti darbininkuose klesinį sipratimą. Ar tas yra blo- a?

Žinoma, čia revoliucinis dar- inkas sakys, kad tie laikraš- ir tie prakalbininkai ne- bia klesų kovos, bet prie- ; priparodys, kad jie nuo- skelbia klesų santaiką. bet mes neprivalome tų agandos įrankių sudaužy- ir panaikinti; bet privalome laužyti unijos reakcinę ma- riją ir užgrobti tuos pro- andos įrankius, idant pa- oti tikrai revoliucinei dar- naudai. Tai tokia turi būt klesiniai susipratusių darbininkų taktika reakcinėse darbo unijose.

Dabar pažvelgkime į rūbsiuvių ekonomines sąlygas. Rūbsiuviai, dirbdami, vidutiniškai gauna algos 40 dolerių savaitėje. Ar tai yra didelės narinės duoklės 35 centai, kuomet gauni 40 dol.? Visai ne.

Vieną dalyką, kurį turime įvesti organizacijon,— tai kuomet nedirbam, kad tuomet nereikėtų mokėti narinių duoklių. Tas tai bent bus logiška.

Drg. P—nis nurodo, kad, jeigu mes nusimušime narines duokles, tai organizacijon suplauks mažiau pinigų ir mūsų ponai bus taupesni ir tuomet sau algas skirsis darbininkiškas, ne tokias, kaip dabar— po 7—8 tūkstančius. Tokiame drg. P—nio argumentavime nėra nieko konkrečio. Jokia organizacija be duoklių negyvuoja ir mes savo organizacijoj visiškai duoklių panaikint negalime; o jeigu duokles sumažintume net iki 10 centų, tai visviena ponai sukolektuos iš 400,000 narių apie $40,000 savaitėj ir jiems pakaks del savo riebių algų. žinoma, jie "taupins", bet tik ne iš to galo. Tai būtų kvailystė, jei jie patys muštų sau algas! Nemanykit, kad mūsų ponai yra kvaili...

Kad unijos ponų algos nėra darbininkiškos, ir kad jie, gaudami tokias algas, pamiršta mūsų reikalus, tas tai faktas, nes jau seniai jie pamiršo apie mus. Ir kad reikia ponams numušti algas, tai tam pilnai galime pritarti, ir privalome vesti už tai griežtą kovą, bet kovos būdai turi būt atatinkami, idant būtų galima atsiekti tikslas.

A. Jankauskas.

Metalinių išdirbysčių viešpačiai šėlsta.

Algų mažinimas pastaruoju laiku liko taip priprastu dalyku, kad jau apie tai nusibodo ir klausyti. Jeigu fabrikų viešpačiai nepajiegia savo tikslą atsiekti vienu sykiu, tai jie tą bando siekti kitu ir trečiu!

Neseniai New Yorke įvairiose metalo išdirbystėse buvo pradėta darbininkams kapoti algos. Darbininkai tam parodė pasipriešinimo ir prasidėjo kova. Fabrikantai dėjo pastangas, kad įvesti jų geidžiamą "open shop" sistemą ir kartu pravesti visus kitus pageidavimus. Bet vis dar fabrikantai iki šiol nebuvo prisirengę, tai tyliai veikė. Bet štai dabar jų sąjunga paskelbė, kad jie savo užmanymus vykins gyveniman: numuš algas ir darys kitus "reikalingus žingsnius". Jie pareiškė, kad 2,000 metalo išdirbystėse dirbantiems darbininkams bus numuštos algos. Kadangi jau ir taip algos buvo apkramtytos, tai tas naujas paskelbimas darbininkams yra nemaloniu dalyku.

Darbininkai laiko savo mitingus ir, kaip rodosi, rengiasi fabrikantų godumui pasipriešinti.

Metalistas.

Bandė nusižudyti, puldamas po trūkiu.

Kuomet pietų pusēn bėgąs požeminis trūkis buvo jau besiartinąs prie Brooklyn Bridge stotles ir daugelis žmonių ėjo jau prie išeinamųjų durių, tai vienas vyriškis, kuris stovėjo ant platformos, staiga pakėlė rankas augščiau galvos ir, tarsi nerias į vandenį, pasileido po einančio trūkio ratais.

Patėmijęs tai mašinistas, tuojau sustabdė elektros spėką ir paleido pavojaus švilpį. Ant platformos ir vidui kilo panika: mat, buvusios ant platformos moters matė, kaip žmogus puolė po trūkio ratais ir ten pat tapo sutrintu, tai jos ėmė klykti. Kai kurios net apalpo. Vidui trūkio likę be šviesos žmonės, girdėdami pavojaus šauksmus iš lauko, taipgi išsigando.

Pribuvo pagelba. Atkabinėjus kitus vagonus, tą vagoną, kuris turėjo prispaudęs savo ratais nelaimingąjį, prisiėjo vindais pakelti augštyn, kad paliuosavus prispaustąjį. Po nekurio laiko pasisekė išimti. Abi nelaimingo kojos buvo ratais nupjautos, bet jis dar buvo gyvas. Iš klausinėjus, pasirodė, kad nelaimingasai buvo bedarbis. Jo pavardė Henry Gotman, gyvenantis po num. 662 Nostrand Ave., Brooklyne. Gotman dar jaunas žmogus ir vedęs.

Nuvežtas ligonbutin, nelaimingasis už valandos numirė.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

HARTFORD, CONN.— A.L.D.L.D. 68 kp. mėn. susirinkimas įvyks panedėlio vakare, 11 d. liepos, kaip 7:30 val., Vokiečių svet., 29 Lawrence St.

Visi nariai malonėkite ateiti, nes bus išduodami raportai iš visuotino LDLD. narių suvažiavimo. Taipgi atsiveskite ir naujų narių.

Kp. Sekr. A. P. T.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškau darbo bučernėj. Esu dirbęs tris metus ir galiu vartoti keturias kalbas. Jeigu kam iš Lietuvių reikalingas toks darbininkas, malonėkit atsišaukti šiuo antrašu:
J. B.
455 Grand St, Brooklyn, N. Y.
(162—164)

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 20 iki 26 metų senumo. Aš esu 30 metų vaikinas, vidutinio ugio, dailios išžiūros, turiu gerą darbą, ir kaip-kiek pinigų. Geistina būtų, kad ir mergina turėtų truputį pinigų. Kuri mylėtų apsivesti ir norėtų turėti gerą gyvenimą, meldžiu atsišaukti ir su pirmu laišku prisiųsti savo paveikslą. Vyrų meldžiu nerašinėti.
A. Laukaitis,
629 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, ne jaunesnēs, kaip 25 metų ir ne senesnē, kaip 25 metų. Aš esu 40 metų amžiaus ir turiu 3 vaikus nuo 8 iki 13 metų senumo. Atsišaukite šiuo adresu:
M. Naujokas,
519 Tripod Way,
E. E., Pittsburgh, Pa.

REIKALINGAS patyręs lietuviškos duonos kepėjas. Geram ir darbą mokančiam vyrui darbas užtikrintas ir geras atlyginimas. Kepyklą atidariau naują, užtaigi ir kepėjo reikalauju gerai patyrusio. Geras kepėjas galėtų prisidėti ir į partnerius. Del platesnių informacijų kreipkitės laiškais.
J. Palionis,
272 Clinton St., Binghamton, N.Y.
(161—163)

UŽLAIKYMUI GEROS SVEIKATOS YRA REIKALINGI GERI DANTYS.

Nepasivėluokite.

Išegzaminuoju ir užtaisau dantis pagal bėliausiu išradimu su pagelba X-Ray. Sudedu naujus po vieną atskirai ir po kelis iš eilės už gana prieinama kainą.

Kalbu rusiškai, lenkiškai ir truputį lietuviškai.

DR. J. LIEBERMAN,
Surgeon Dentist
408—410 S. Second St. Brooklyn.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai, su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000; įmokēti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 fam. — $1,800 iki $10,000 — 6 fam. — $3,800 iki $18,000
3 fam. — $2,500 iki $13,000 — 8 fam. — $4,090 iki $20,000
5 fam. — $3,500 iki $15,000 — 20 fam. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokējimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 LORIMER STREET (pagal Grand Street), BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3929 Stagg.

SUGEDĘ DANTYS — SUIRUS SVEIKATA.
Išegzaminuoju Dykai
Savo Darbą Gvarantuojame
Taisome Ant Išmokesčio.

Drs. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St. Brooklyn, N.Y.
kampas Havemeyer
Antras ofisas 182 Flatbush Av. kamp. 5th Ave., Brooklyn. Du blokai nuo Pacific St. subway stoties ir du blokai nuo Atlantic Ave. subway stoties.

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

Subatoj ir Per Visą Sekančią Savaitę

Tavoro gerumu ir kainų žemumu niekas su mumis negali lenktyniuoti. Mes aprūpiname visokiais daiktais daugybę lietuvių ir esame tikri, jog visi mūsų kostumeriai yra pilnai užganēdinti. Mūsų biznis priklauso nuo Jūsų paramos. Jūs esate nuoširdžiai kviečiami pasižiūrēti mūsų tavorą ir persitikrinti mūsų kainomis.

Vienintēlē Departmentinē Krautuvē
ANT GRAND GATVĒS
KURI DAUGIAUSIAI DARO BIZNIO SU LIETUVIAIS IR GERAI ŽINO IR PAŽĮSTA JŲJŲ REIKALAVIMUS

THE NEW SYSTEM STORES
182–184–186 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2320 Greenpoint.
J. GARŠVA

GRABORIUS (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veseilijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinējimams.
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. — 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.

Telephone 2851 Greenpoint.
J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.
Dvi puikiausios Galerijos

Jeigu Jums pabodo kitų fotografistų darbas ir esate užganēdinti, kreipkitės pas mane; užtikrinu savo darbu užganēdinimą. Padirbu paveikslus visokio įvairumo. Kainos numažintos.

MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., tarpe N. 4 ir 5 Sts. — 579 Grand St. Prie Lorimer St.
BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS IŠVAŽIAVIMAS

RENGIA LIETUVIŲ APŠVIETOS RATELIS IR L.M.P.S. 1mas RAJONAS

Nedēlioj, 10 d. Liepos-July, 1921
GLENDALE GIRAITĒJ

PRADŽIA 10 VAL. RYTE.

Programas šiam išvažiavimui yra surengtas gana turiningas. Programo išpildyme dalyvauja seknčios spēkos: Lietuvių Darbininkų Choras iš C. Brooklyno, Lietuvių Jaunuolių Choras iš Brooklyno, solistas A. B. Arlauskas ir monologistas J. Juška.

Kalbēs draugē Petrikienē ir kiti kalbētojai.

PROGRAMAS PRASIDĒS 3 VAL. PO PIETŲ.

Po programui bus laimējimai knygų; užtaigi kurie tik pirkote tikietus turēsite progą laimēti. Taipgi bus visokių užkandžių ir saldžių gērimų. Atvažiuokite visi ant šio išvažiavimo.

Kviečia visus RENGĒJAI.

DAINININKAI, TĒMYKITE!

Naujos Miko Petrausko sutaisytos dainos su gaidomis kurių veik niekur kitur negalima gauti.

"Laisvēs" knygyne galima gauti šias dainas su gaidomis, solo balsui ir pianui:

Jojau Dieną	60c.
Ko Liūdit Sveteliai	25c.
Vai Aš Pakirsčiau	25c.
Už Šilingēlį	35c.
Dovanojo	35c.
Tykiai Nemunēlis Teka	25c.
Ligho	35c.
Koncertinis Maršas, Pianui	65c.

Kadangi šių dainų ekzempliorių jau mažai beliko ir veik jau niekur jų negalima gauti, tai dainininkai ir muzikos mylētojai pasiskubinkite su užsakymais, nes paskui gali pritrūkti.

Siųsdami užsakymus visuomet adresuokite:
"LAISVĒ"
455 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Telephone Main 9759
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitēs šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St. C. Brooklyn. N. Y.

DR. J. J. VIZGIRDAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Gydo Moterų ir Vyrų
Užsisenējusias Ligas.
1828 Cass Ave., St. Louis, Mo.

ĮSITĒMYKITE, JOG

Manhattan Skrybelēs yra žinomos kaipo geriausios

Pirma, negu pirksite sau šiaudinę arba taip vadinamą "Panama" skrybelę, pasistengkite pažiūrēti į Manhattan Hats Store krautuvių langus ir pamatyti naujausios mados ir geriausios rųšies vasarines skrybeles.

Jūs būsite tikri, jogei gaunate geriausią už tuos pinigus, jeigu Jūs pirksite iš

MANHATTAN HATS STORES

Mūsų vasarinēs skrybelēs yra padarytos iš puikiausio ir gražiausia tavoro. Taipgi mūsų kepurēs yra padarytos iš geriausio materiolo ir pagal naujausios mados.

Pabandyk sykį, nes mes esame pilnai užtikrinti, jog jūs kitokių daugiau nenešiosite, kaip tik Manhattan.

MANHATTAN HATS STORES
Brooklyn'o Krautuvēs
230 GRAND STREET, Netoli Driggs Ave. — 479 GRAND STREET Netoli Union Ave.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiniame krizio laike.
A. M. KISHON
Aptiekorius Savininkas
8624 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — G. KUNAŠAUSKĄ. Agentura uždēta 1910 m.

PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ. Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties.

Persiuntimas PINIGŲ Į LIETUVĄ pagal dieninį kursą.

ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmainau, jeigu kas klausia.

Kreipkitēs ypatiškai arba per laišką pas

G. KUNASHEVSKY
179 E. 3-rd Stree, New York, N. Y.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?

Ar esi tikras, jogei akiniai, kuriuos nešioji, yra tinkami tavo akim?

Pamatyk

DR. MEDOFF
830 Manhattan Ave.
priešais Greenpoint teatrą
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 10 ryte iki 8:30 vak.
Telephone—Greenpoint 4086.